

Manuál nakladania s komunálnymi odpadmi v Gbeloch

Týmto manuálom chceme aj v tomto roku pripomenúť a vysvetliť, aké dôležité je obmedziť vznik odpadu a zároveň informovať členov každej domácnosti, ako odpad triediť, aby sa čo najmenej odpadu dávalo do popelníc a tým na skládku.

Je len na nás, občanoch mesta Gbely, do akej miery budeme vedieť tieto rady využiť v náš prospech.

Od množstva vytriedených odpadov a množstva odpadov odvezených na skládku závisí výška poplatku, ktorý každý občan tohto mesta platí.

Preto, milí spoluobčania, žiadame o spoluprácu.

Pred každým vyhodením odpadu do koša sa najprv pozrite, či sa daný odpad nedá recyklovať alebo ešte raz použiť. Ak áno, tak ho

dajte tam, kam patrí a

nedávajte ho do koša a popelnice.

TRIEDENÝ ZBER ODPADOV

V našom meste sa oddelene zberajú nasledovné druhy odpadov, ktoré sa dajú ďalej zhodnotiť, alebo recyklovať:

papier a lepenka, sklo, viacvrstvové kombinované materiály, obaly z kovu, šatstvo a textílie, žiarivky, všetky druhy elektroodpadu, jedlé oleje a tučy, olejové filtre a motorové oleje, batérie (autobatérie, baterky, monočlánky), drevo, konáre, plasty, kovy, železo, zmiešané kovy.

? Čo kam dať, čo sem patrí a čo nie, kde to mám zaniešať, čo mám urobiť s ostatným odpadom? Odpovede nájdete na ďalších stranách.

Plasty

Interval vývozu: 1-krát za mesiac pre rodinné aj bytové domy

Druh nádoby: 120 litrové žlté vrecia, ulice Učňovská a Záhumenice žlté 1100 litrové kontajnery. V čase vývozu vrecia vyložiť pred dom. Vreca môže byť aj inej farby, len ho musíte označiť nápisom plasty, aby zberová spoločnosť vedela, čo sa vo vreci nachádza.

Celoročne možno odovzdať: v zbernom dvore odpadov ulica Piesky

Patria sem: neznečistené stlačené alebo zošliapnuté PET fľaše od nápojov, sirupov, rastlinných olejov, plastové a mikroténové vrecká, baliace fólie, polystyrén, téglíky z jogurtov, obaly z CD, obaly z pracích a čistiacich prostriedkov a kozmetiky, nákupné tašky, obaly od kečupu či horčice - opláchnuté, obaly od cestovín, rastlinných masiel.

Nepatria sem: plasty znečistené ropnými látkami, plasty znečistené zeminou, guma, molitan, podlahová krytina, masťné obaly so zvyškom potravín, novodurové rúrky, PVC –všetky tieto druhy plastov je potrebné odovzdať do zberného dvora

Polystyrén – sú to najmä termo obaly od jedla, izolačný materiál, ochranný obalový materiál od elektroniky a pod. Pre svoju veľkosť je vhodné odovzdať ich **do zberného dvora odpadov**.

Čo konkrétne sa vyrába z recyklovaných plastov?

nové PET fľaše, dámske kabelky a ruksaky, flísové mikiny, výplne do vankúšov a paplónov, vlákna na koberce, detské šmýkačky, sedadlá na štadiónoch, odpadkové koše a vedrá, ploty a ohrady, vrecia na odpad, sáčky atď.

Vedeli ste, že ...

- 30 plastových fliaš stačí na výrobu jednej flísovej mikiny?
- 3 plastové fľaše stačia na výrobu dámskych balerín?
- plastové nádoby od nápojov sa dajú recyklovať v priemere 20 až 50- krát?

Obaly pred vyhodením treba stlačiť a tým znížiť ich objem!

Viacvrstvé kombinované materiály (VKM), kovy a kovové obaly

Interval vývozu: 1-krát za mesiac pre rodinné aj bytové domy, zberajú sa spolu s plastmi

Druh nádoby: 120 litrové vrecia, ulice Učňovská a Záhumenice žlté 1100 litrové kontajnery. V čase vývozu vyložiť vrecia pred dom.

Celoročne možno odovzdať: v zbernom dvore odpadov ulica Piesky.

Kovové obaly

Patria sem: kovové obaly od všetkých nápojov, konzervy od rôznych potravín a krmív pre zvieratá, kovové výrobky a súčiastky, alobal, spreje, kovové uzávery, viečka od jogurtov a paštét a pod.

Nepatria sem: kovové obaly kombinované s iným materiálom, napr. obaly od zubných pást a krémov, kovové obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok.

Viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky - sú to obaly zložené z viacerých, ťažko oddeliteľných vrstiev. Sú to najmä obaly ako TetraPak a PurePak.

Patria sem: nápojové kartóny, ktoré sa používajú na balenie mlieka, smotany, džúsov, paradajkového pretlaku a množstva iných potravín.

Nepatria sem: iné kombinované materiály, kartóny znečistené chemikáliami.

Kovy - nadrozmerný kovový odpad je potrebné odvieŕ do zberne a výkupne kovov, príp. do zberného dvora odpadov.

Čo konkrétne sa vyrába z recyklovaných plechoviek a VKM?

Z recyklovaných plechoviek sa vyrábajú ďalšie plechovky, súčiastky do bicyklov, áut či dokonca lietadiel, rámy bicyklov a kolobežiek, kľúče

Z VKM sa ďalej vyrábajú papierové krabice, tašky, časopisy, podnosy, tácky, obaly na vajčká, obálky, obaly pre mrazené potraviny, izolačné a stavebné dosky ...

Vedeli ste, že...

- kovy sa dajú recyklovať prakticky donekonečna?

Papier a lepenka

Interval vývozu: 1-krát za mesiac pre rodinné aj bytové domy

Druh nádoby: 120 litrové vrecia, ulice Učňovská a Záhumenice modré 1100 litrové kontajnery. V čase vývozu vyložiť vrecia pred dom.

Celoročne možno odovzdať: v zbernom dvore odpadov ulica Piesky

Patria sem: noviny, časopisy, kancelársky papier, reklamné letáky, rozložené alebo stlačené krabice, kartóny, papierové obaly, papierové tašky, spisy, zošity, výkresy, obálky a pod. V malom množstve aj papier s kancelárskymi sponkami alebo skartovaný papier.

Nepatria sem: väzbové obaly kníh, mokrý, mastný alebo znečistený papier, asfaltový a dechtový papier, použité papierové utierky, jednorazové plienky, papierové vreckovky, papierové tácky znečistené horčicou či kečupom, papierový obal od stavebného materiálu.

Takto NIE ☹️

Takto ÁNO 😊

Čo konkrétne sa vyrába z recyklovaného papiera?

Knihy, časopisy, noviny, kancelársky papier, obalové materiály (kartón), toaletný papier, hygienické vreckovky, obrúsky, školské zošity.

Vedeli ste, že ...

- papier obsiahnutý v odpadoch sa dá recyklovať až 7x?
- vytriedením 1000 kg papiera zachránite 17 stromov?
- v roku 2019 ste odovzdaním papiera do zberu v meste Gbely zachránili vyše 2000 stromov pred výrubom?

Obaly z papiera je potrebné poskladať a uložiť do nádob tak, aby sa zmenšil ich objem!

Tabuľové sklo a obaly zo skla

Interval vývozu: 5-krát za rok

Druh nádoby: kontajnery zelenej farby rozmiestnené po meste

Celoročne možno odovzdať: v zbernom dvore odpadov ulica Piesky

Patria sem: farebné a biele nevratné obaly zo skla z alkoholických alebo nealkoholických nápojov, poháre, fľaštičky od kozmetiky, sklenené črepy a pod.

Nepatria sem: keramika, porcelán, zrkadlo, autosklo, drôtené sklo, fľaše silne znečistené farbou a tukom, plexisklo, (tieto zložky patria do komunálneho odpadu – popolnice) žiarovky, neónky (tieto zložky odovzdať do zberného dvora odpadov).

ZAKAZUJE SA: do týchto nádob vhadzovať znečistené sklo, naplnené inými látkami a akýkoľvek iný odpad.

Tabuľové sklo z okien a dverí – ak je ho väčšie množstvo, treba ho odovzdať do zberného dvora.

Vedeli ste, že...

- fľaše a poháre sú 100% recyklovateľná surovina, ktorá sa dá recyklovať donekonečna?

Lieky

Nespotrebované lieky a zdravotnícke pomôcky nepatria do zmesového komunálneho odpadu a ani do vôd odvádzaných kanalizáciou.

Je potrebné ich odovzdať do verejných lekární. Verejné lekárne sú povinné zhromažďovať humánne a veterinárne lieky a zdravotnícke pomôcky nespotrebované fyzickými osobami.

Textil a šatstvo

Interval vývozu: 1-krát za 14 dní

Druh nádoby: špeciálne kontajnery umiestnené pred bránou zberného dvora odpadov a sú prístupné 24 hodín denne.

Patrí sem: čisté a suché šatstvo a textil (všetky druhy odevov, prikrývky, deky, posteľná bielizeň), topánky, doplnky k oblečeniu (čiapky, šály), prípadne iné druhy šatstva a textilu, plachty, obliečky, záclony, závesy ...

Nepatrí sem: znečistené a mokré šatstvo

Jedlé oleje a tuky

Interval vývozu: priebežne v zbernom dvore

Druh nádoby: PET fľaše a iné nádoby

Patria sem: na odovzdanie sú vhodné všetky typy rastlinných olejov (slnečnicový, repkový, ľanový, palmový), ktoré zostanú v domácnostiach po vypráždaní na panvici alebo vo fritéze, prípadne oleje slúžiace ako nálev potravín (napr. sušené paradajky, ryby v konzerve). Použitý rastlinný olej a tuky (masť) je potrebné priniesť do zberného dvora v nádobách, ktoré sa dajú uzavrieť, aby nedošlo k znečisteniu priestoru zberného kontajnera.

Nepatria sem: motorové, hydraulické, či iné oleje a tuky- tieto sa zberajú samostatne v nádobách v zbernom dvore

ZAKAZUJE SA: vylievať ich do verejnej kanalizácie.

Spracovaný olej sa ako druhotná surovina využíva na výrobu biopaliva v doprave, logistike, energetike či chemickom priemysle.

Batérie a akumulátory

Zber: všade, kde je možné ich kúpiť. Podľa § 48 zákona 79/2015 Z. z. o odpadoch je každý distribútor akumulátorov a autobaterií povinný zabezpečiť ich spätný zber na svojich predajných miestach bez ohľadu na ich značku a na dátum ich uvedenia na trh po celú prevádzkovú dobu. Bezplatne. Pri nákupe cez internet sa môžete tiež informovať, kde má predajca v okrese zriadené odberné miesto.

Celoročne aj v zbernom dvore do špeciálnych kontajnerov resp. nádob.

Automobilové batérie a akumulátory sa v zbernom dvore odpadov vykupujú.

Patria sem: prenosné (gombíkové, tužkové, ...) a automobilové batérie a akumulátory

ZAKAZUJE SA: odovzdať použité batérie a akumulátory iným subjektom (napr. pouliční zberači a pod.), ktorí vykonávajú tento zber v rozpore so zákonom o odpadoch.

Pozor !

Batérie obsahujú ťažké kovy ako olovo, kadmium, nikel a ortuť. Všetky tieto kovy sú toxické. Nepatria preto do bežného smetného koša a nezhadzujeme ich do voľnej prírody, pretože sa z nich uvoľňujú nebezpečné látky, ktoré kontaminujú podzemné vody a pôdu.

Elektroodpad

Zber: celoročne v zbernom dvore a v rámci spätného odberu pri nákupe nového elektrospotrebiča v predajni.

Patria sem: chladničky, mrazničky, televízory, kancelárska technika, tlačiarne, kopírky, domáce spotrebiče, mikrovlnky, práčky, videá, DVD prehrávače, počítače, vypínače, vŕtačky, vysávače, všetky drobné elektrospotrebiče, elektrické hračky, mobily, kosačky atď.

Vedeli ste, že ...

- z 1 žehličky sa dá vyrobiť 30 ocelových plechoviek?
- zlato získané z recyklácie elektrozariadení môže byť využité aj na výrobu šperkov?
- recykláciou elektroodpadu získame vzácne kovy (zlato, striebro)?

Odpady s obsahom škodlivín

Zber: celoročne v zbernom dvore

Patria sem: odpadové motorové oleje, staré farby, lepidlá, živice, laky, pesticídy a prípravky na ošetrovanie rastlín a drevín, obaly znečistené nebezpečnými látkami, tonery z tlačiarňí a pod.

Pneumatiky

Opadové pneumatiky v zmysle zákona o odpadoch **nepatria do komunálneho odpadu, ani v tom prípade, že pochádzajú od občana.**

Zberný dvor nie je oprávnený odoberať odpadové pneumatiky!

Zber: všade, kde je možné ich kúpiť A VO VŠETKÝCH PNEUSERVISOCH podľa § 71 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch je každý distribútor pneumatík povinný zabezpečiť na svojich predajných miestach spätný zber odpadových pneumatík bez ohľadu na výrobnú značku a na dátum uvedenia pneumatiky na trh, po celú prevádzkovú dobu. **Bezplatne.** Pri nákupe cez internet sa môžete tiež informovať, kde má predajca v okrese zriadené odberné miesto.

Mesto si preto dovoľuje upozorniť na povinnosť konečného používateľa pneumatík, odovzdať použité pneumatiky distribútorom pneumatík. Odpadové pneumatiky je možné odovzdať **BEZPLATNE** v pneuservise, autoservise, v predajni pneumatík, ktoré sú označené ako „**Miesto spätného odberu pneumatík**“. Spätný zber sa vykonáva bez viazanosti na nákup tovaru či služieb, ako aj bez ohľadu na značku pneumatík.

ZAKAZUJE SA: ponechávať pneumatiky pred bránou zberného dvora, dávať ich do kontajnerov na komunálny odpad na sídlisku a v Adamove, vyhadzovať ich do lesov a pod.

Biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a kuchynský odpad z domácností

Patrí sem: tráva a seno, lístie (aj orechové) a ihličie, burina, nasekané kukuričné stonky a klasy, pozberové zvyšky z pestovania na balkóne a v záhrade, nasekané konáre zo stromov a krovín, piliny, hobliny a štiepka z čistého dreva, zhnité ovocie a zelenina, zvyšky z čistenia a spracovania ovocia a zeleniny (aj citrusy a banány), znehodnotené potraviny (koreniny, strukoviny, obilniny...), usadenina z kávy, čajové vrecúška, studený popol z čistého dreva, papierové vreckovky a obrúsky, kartóny z vajícok, zvyšky zeleniny z kuchyne ...

Nepatria sem: zvyšky varených jedál, zvyšky mäsa a výrobky z neho, zvyšky rýb a výrobky z nich, mlieko a mliečne výrobky, surové ani varené kosti, piliny a zvyšky z drevotriesky, lakovaného a natieraného dreva, chlieb a iné pekárenské výrobky, biologické odpady z drobného chovu – výkaly, podstielka, zvyšky potraviny ...

ZAKAZUJE SA: ukladať biologicky rozložiteľný odpad (tráva, lístie, konáre, kroviny a pod.) do popelníc na komunálny odpad a do nádob na triedený zber odpadov.

Druh nádoby: kompostovacie zásobníky.

Všetky tieto zložky odpadu z domácností sú kompostovateľné, preto ich obyvatelia zhodnotia kompostovaním. Mesto zabezpečilo v súlade s platným zákonom o odpadoch do každého rodinného domu kompostovací zásobník.

Konáre zo stromov

Túto zložku odpadu je možné odovzdať celoročne na ploche, ktorá sa nachádza vedľa zberného dvora odpadov na ulici Piesky. Plocha je prístupná počas otváracích hodín zberného dvora a to v piatok a sobotu.

Mesto vykoná zvoz konárov 2x ročne a to v jarnom a jesennom období. Konáre je potrebné v čase zvozu narezať na dĺžku max. 1,5 m, v prípade potreby aj zviazať a vyložiť pred dom.

ZAKAZUJE SA: ponechávať konáre z orezovania stromov na verejnom priestranstve mimo vyhláseného zberu.

ODPADY, KTORÉ SA UKLADAJÚ NA SKLÁDKU

Čím viac odpadov bude uložených na skládku, tým vyšší poplatok za uloženie odpadu sa bude podľa zákona platiť.

Zmesový komunálny odpad

Interval vývozu: 1-krát za 14 dní

Druh nádoby: plastové 120, 240 a 1100 litrové nádoby, odpadové koše – na zber drobného odpadu pri pohybe osôb na verejných priestranstvách.

Zbiera sa: len zmesový komunálny odpad, ktorý sa nedá ďalej triediť.

ZAKAZUJE SA: do týchto nádob je zakázané ukladať akýkoľvek stavebný odpad a podobný odpad ako zemina, kamene, drevo, popol a pod., zložky triedeného systému zberu (plasty, papier, sklo, elektroodpad, viacvrstvé kombinované materiály – VKM, batérie, nebezpečné odpady, biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, ako aj iné odpady, ktoré sa dajú ďalej zhodnotiť alebo recyklovať).

Plienky

Do nádob na komunálny odpad patria aj plienky. (nie je to ani papier ani plast) Plienky zatiaľ nikto nerecykluje. Časy vyvážania látkových plienok sú preč. Pre mamičky sa život zjednodušil. Málokto z nás si však uvedomuje, aký je dopad ich používania na životné prostredie. Sú takmer nezničiteľné a na skládkach komunálneho odpadu zostanú stovky rokov.

Dieťa spotrebuje v priemere denne 5-6 jednorazových plienok, a to za dva roky, počas ktorých dieťa plienky potrebuje, činí cca 4000 plienok. Tie v nasiaknutom stave vážia okolo 1 tony (čiže 500 kg za rok). Také množstvo odpadu vyprodukujú za rovnakú dobu 2 dospelí ľudia. Ak by sme zobrali len orientačné číslo, že v meste máme 100 detí vo veku do 2 rokov, tak ročne tieto deti vyprodukujú 50 ton odpadu. Takže na otázky rodičov, prečo majú platiť za odpad aj narodené deti, odpoveď znie: lebo majú viac odpadu, než dospelý človek.

Drobný stavebný odpad

Zber: priebežne v zbernom dvore odpadov, keďže ide o množstvový zber, tak tento odpad je pre rok 2020 spoplatnený poplatkom 0,035 € / kg odpadu

Drobný stavebný odpad vzniká pri realizovaní stavebných prác, ako sú:

- opravy rodinných domov a výmena bytových jadier v bytovom dome, (murované bytové jadrá a ich opravy, výmena okien, dorábanie okien, výmena dverí, dorábanie dverí, budovanie schodísk, prístreškov, opravy balkónov, stropov atď.),
- oprava garáží, altánkov, záhrad, chodníkov atď..

Zbiera sa: drobná omietka, obklady, podlahy, dlažby, obkladačky, umývadlá, WC, odpad pri natieračských prácach, drobné úlomky tehál, odrezky sadrokartónu (porezané na menšie kusy), okná, dvere, bytové jadrá.

Nezbiera sa: nevytriedený stavebný odpad, odpad s obsahom škodlivých látok, odpad s obsahom zmesového komunálneho odpadu, či zložiek triedeného zberu odpadov.

UPOZORNENIE!

Ak bolo fyzickej osobe vydané akékoľvek stavebné povolenie na stavbu, rekonštrukciu, prestavbu, prístavbu a pod., alebo povolenie na odstránenie stavby podľa stavebného zákona, nadobudnutím právoplatnosti takéhoto rozhodnutia sa tento odpad stáva stavebným odpadom a stavebník je povinný s ním nakladať v súlade s § 77 zákona o odpadoch č. 79/2015 Z. z.. Likvidáciu resp. zhodnotenie je povinný vykonať na vlastné náklady.

V tomto prípade je zakázané takýto odpad voziť do zberného dvora.

Doklad o likvidácii odpadu na skládke alebo doklad o tom, že bol stavebný odpad recyklovaný, zhodnotený, bude predložený stavebnému úradu pri kolaudačnom konaní.

Objemný odpad

Zber: celoročne v zbernom dvore odpadov

Objemným odpadom sa rozumie nadrozmerný odpad, ktorý nie je možné umiestniť do bežného kontajnera alebo popolnice, napr. starý nábytok, skrine, pohovky, postele, koberce, matrace, periny, kuchynský drez, bicykel a pod. .

Drevo – nábytok, napr. skrine treba doma rozobrať na jednotlivé dosky, drevené stoličky, stoly, sedačky rozdelené na drevo a látkovú časť (látko pôjde do objemného odpadu).

Pôvodca je povinný tento odpad dopraviť do zberného dvora na vlastné náklady!

Nedostali ste kompletne informácie o tom, ako a kam s odpadom?

Celý systém nakladania s komunálnymi odpadmi na území mesta Gbely je popísaný a prístupný na webovej stránke mesta www.gbely.sk v časti mesto – životné prostredie. Sú tu zverejnené aj všetky informačné letáky a brožúry vydané mestom Gbely a Ministerstvom životného prostredia SR, otváracie hodiny zberného dvora a ďalšie informácie.

Do zberného dvora odpadov môžu podľa zákona o odpadoch voziť odpad len fyzické osoby (občania), ktorí platia v meste poplatok za komunálny odpad.